

провадженні спрямоване на неухильне виконання завдань кримінального провадження, що має всі підстави називати їх об'єктом діяльності прокурора. Таким чином, прокурор, використовуючи власні процесуальні повноваження має забезпечити неупереджене розслідування правопорушення та виконання завдань кримінального провадження, передбачених у ст.2 КПК України. Прийняття КПК призвело до докорінної зміни всієї системи кримінального провадження у державі. Як наслідок, з об'єктивною необхідністю змінюється процесуальний статус та наглядові повноваження прокурора як гаранта додержання законів під час проведення досудового розслідування.

Список використаних джерел

1. Бєседа С.В. Повноваження прокурора згідно проекту КПК України / С.В. Бєседа // Актуальні проблеми реформування кримінально-процесуального законодавства й удосконалення діяльності судових і правоохоронних органів: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2012. – С. 66-68.
2. Василенко О. Питання взаємодії оперативного підрозділу, слідчого та координуюча роль прокурора як процесуального керівника у кримінальному провадженні / О. Василенко // Діловий вісник. – 2013. – № 3. – С. 24-28.
3. Данілін С. Міжнародні стандарти етичних засад кримінально-процесуальної діяльності прокурора: окремі шляхи впровадження / С. Данілін // Вісник прокуратури. – 2013. – № 8. – С. 115-121.
4. Каркач П. Деякі питання суті державного обвинувачення за новим кримінальним процесуальним кодексом України / П.Каркач, Я. Ковальова // Вісник прокуратури. – 2012. – № 11. – С. 26–32.
6. Про прокуратуру – Законодавство України – Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://zakon.rada.gov.ua/go/1697-18>
7. Кримінальний процесуальний кодекс України № 4651-VI (Редакція станом на 16.08.2015). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/4651-1713.04.2012>

Семененко С.О.

*студент III курсу
юридичного факультету*

*Тернопільського національного
економічного університету*

*Науковий керівник: к.ю.н., доцент, завідувач кафедри
кримінального права та процесу ТНЕУ*

Рогатинська Н.З.

ВАЖЛИВІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ СТРОКІВ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Для успішного виконання завдань кримінального судочинства велике значення приділяється фактору часу. Не випадково кримінально – процесуальне законодавство обмежує низку процесуальних дій і прийняття великої кількості процесуальних рішень визначеними строками. У зв'язку з тим, що процесуальне законодавство в основному

оперує імперативними нормами, в Кримінально-процесуальному кодексі України, встановлюється велика кількість юридичних обов'язків, а звідси, – й строків їх виконання. Адже загальноновизнано, що найбільш результативним способом забезпечення своєчасності дій суб'єктів кримінального процесу є встановлення жорстких строків процесуальної діяльності [1]. Зрозуміло, що як самі суб'єкти кримінально – процесуальних правовідносин, так і суспільство в цілому зацікавлені в тому, щоб права та обов'язки, що складають зміст цих правовідносин, здійснювалися не тільки належним чином, а й своєчасно у встановлені строки.

Для забезпечення швидкого вирішення кримінальних справ у кримінально – процесуальному законодавстві існує інституція процесуальних строків. Збирання, перевірка та закріплення доказів вимагає жорстких меж і обмежень: не можна допустити, щоб процес доказування продовжувався надмірно довго. Встановити істину у кримінальній справі в кожному конкретному випадку з урахуванням її складності можливо у визначені строки, тобто для всебічного, повного й об'єктивного дослідження всіх обставин справи необхідно затратити певну кількість часу [2].

Саме тому дане питання в будь-який час є актуальним, а самі строки займають у кримінальному процесі одне із найважливіших місць.

Незважаючи на те, що в працях з кримінального процесу майже неможливо знайти роботи, автори яких не торкалися б питань, пов'язаних з кримінально – процесуальними строками, виключно даній проблематиці присвячена досить незначна кількість досліджень. Серед них слід назвати роботи Л.М. Васильєва, А.П. Гуляєва, В.М. Жуковського, І.В. Маслова, О.Р. Михайленка, М.Є. Токаревої, В.Т. Томіна, С.Б. Фоміна, Р.Х. Якупова.

Найважливішою складовою теоретичної основи дослідження значення строків в кримінальному провадженні є праці багатьох відомих учених України: Ю.П. Аленіна, Ю.М. Грошевого, А.Я. Дубинського, В.С. Зеленецького, Л.М.Лобойка, В.Т. Маляренка, О.Р. Михайленка, М.М. Михеєнка, В.В.Молдована, В.Т. Нора, В.О. Попелюшка, М.І. Сірого, В.М. Тертишника, В.П.Шибіка, М.Є. Шумила та багатьох інших вчених.

Деякі суттєві аспекти дослідження окремих проблем провадження строків у кримінальному судочинстві розглядалися в працях В.М. Григорьєва, В.Т.Маляренка, В.В. Рожнової, Г.В. Юркової, Л.В. Юрченко [3].

Відповідно до КПК України засадою кримінального провадження є розумні строки, тобто кожна процесуальна дія або процесуальне рішення повинні бути виконані або прийняті у розумні строки. Статтею 113 КПК України визначено, що процесуальні строки – це встановлені законом, прокурором або судом проміжки часу, у межах яких учасники кримінального провадження зобов'язані (мають право) приймати процесуальні рішення чи вчиняти процесуальні дії [4].

Судочинство має бути справедливим. Вимога справедливості й

чесності стосується всієї процедури, в тому числі й часу, потрібного для розгляду матеріалів кримінального провадження (кримінальної справи). На мові міжнародних документів розумний строк кримінальної процесуальної дії – це той строк, який забезпечує надійний захист законних інтересів потерпілої сторони, інтересів правосуддя, а також забезпечує підозрюваному, обвинуваченому (підсудному) і засудженому реальну можливість використати всі передбачені законом засоби захисту від обвинувачення.

Процесуальні строки в кримінальному процесі є різновидом правових засобів, спрямованих на забезпечення правильного здійснення по кожному кримінальному провадженню визначених законом завдань, тобто різновидом процесуальних гарантій. Цей висновок має принципове значення для правильного розуміння і застосування кожної норми закону, яка містить вимогу про додержання визначеного строку.

У результаті дослідження, виконаного на основі аналізу чинного законодавства та практики його реалізації, теоретичного осмислення наукових праць вчених, нами сформульовані основні результати та пропозиції, які мають теоретичне і практичне значення й полягають у наступному.

Процесуальні строки є необхідним організаційним заходом, що забезпечує оперативність та ефективність розслідування, а також судового провадження.

Організує значення встановлених законом строків визначається тим, що вони забезпечують достатній час та обумовлюють необхідні темпи вирішення завдань, які стоять перед органами та посадовими особами, що безпосередньо провадять досудове розслідування і судове провадження. Без наявності встановлених кримінальним процесуальним законом строків, без їх належного дотримання при здійсненні кримінального провадження виникатимуть безліч порушень прав та законних інтересів особи, які усунути і поновити дуже складно, а іноді неможливо.

Список використаних джерел

1. Заїка Сергій Олегович. Строки у кримінальному процесі України в контексті європейських стандартів: дис... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Київський національний ун-т внутрішніх справ. – К., 2006. – 281 с.

2. Поняття процесуальних строків та їх значення у кримінальному процесі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sugvant.ru/ponyattya-procesualnix-strokiv-ta-%D1%97x-znachennya-u-kriminalnomu-procesi/>

3. Басай В.Д. Процесуальні строки за новим Кримінальним процесуальним кодексом України: поняття, види, порядок обчислення та додержання / В.Д.Басай. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/3052/Basaj,%20S.%20O.%20Koval'chuk%20Ponjattja%D1%96%20vidi%20procesual'nih%20strok%D1%96v.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

4. Кримінальний процесуальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 лют. 2016 р. – (Офіц. текст). – К.: Паливода А. В., 2016. – 328 с.